

QUI LLEGEIX I QUÈ ES LLEGEIX EN LES BIBLIOTEQUES POPULARS

NOTES BIBLIOGRÀFIQUES SOBRE CLASSIFICACIÓ DE LECTORS I LLIBRES

I. LA CLASSIFICACIÓ DE LECTORS

Foster, J. Howard : An approach to fiction through the characteristics of its readers.— The Library Quarterly, April, 1936, pp. 124-174.

p. 127. «... The intention was to choose units of fiction for study which would adequately represent the whole field and would at the same time be read by groups large enough for statistical treatment...»

Per a obtenir un criteri de qualitat de la novel·la, ja que els catàlegs de biblioteques, la crítica i les llistes de «bones» novel·les no són sempre prou decisives, es val del recurs «d'apropar en un angle nou i més objectiu» la classe de lectors que llegeixen tipus donats de novel·les. Llavors les novel·les es distribueixen en els grups segons la gent que les llegeix.

Kelley, Grace O. : Woodside does read! — New York, 1935.

«... For over a hundred years, Woodside has been a favorite place of residence for New York marchants and clerks...»

p. 96. «... The occupational classifications worked better than anticipated. Duplication of checking occurred, for example, in the case of Research worker with some other occupation; also Author and Writer was often checked with another occupation; in a few cases an occupation was checked under both professional and non-professional. In each of these cases that occupation was retained which we judged had called for the greater amount of training; others were crossed out...»

Per a conèixer diversos aspectes dels interessos i hàbits de lectura dels habitants de Woodside, fa un qüestionari de trenta preguntes i relaciona la informació obtinguda, amb uns agrupaments de lectors per edat, nacionalitat, educació i ocupació. Les respostes són classificades mecànicament pel mètode de Càlcul Hellerith.

Ridgway, Helen A. : Community studies in reading. III. Reading habits of adult non-users of the Public Library. — The Library Quarterly, January, 1936, pp. 1-33.

«... Flushing, New York, is a suburban residential community... Some thirty organizations — political, social, philanthropic, and literary — make for a very active life. Is also known for its places of historical interest and as the home of many prominent musicians, artists, and writers...»

p. 6. «... In Table iv, the non-users of the library have been classified according to age groups, each group, except the first, covering a range of ten years. Since all of the people being studied are registered voters, there is no one less than twenty-one years of age... Since it is the older women, usually, who decline to give their exact ages, 16 per 100 is probably a reliable figure for the proportion of the non-users in their twenties...»

Usa el mètode de la entrevista, ja que, diu, dona l'oportunitat de parlar directament amb la gent, d'encoratjar els seus comentaris, d'aclarir algun malentès que pogués existir i de descobrir actituds característiques envers la Biblioteca, que poden fer que no la usin. Es declara molt satisfeta d'aquest sistema, per tal que li dona un gran percentatge de respostes i a més li procura una informació de primera mà, sobre edat, educació i nacionalitat dels entrevistats.

Carnovsky, L. : Community studies in reading. II. Hinsdale, a suburb of Chicago. — The Library Quarterly, January, 1935, pp. 1-30.

«... Superior intellectual and financial status of the Hinsdale women... compared with the two New York branches...»

p. 15. «... It should be noted that we have tacitly assumed that the distribution of the library population could be based on the distribution of loans. Theoretically, this is fallacious, for one woman may have borrowed thirty books and one man only five, yet according to the method used we would assume that women are represented six times as often as are men, whereas they are equally represented. However, the method is justified by the fact that the great mass of the library population... borrow few books, and the unevenness suggested by the example given is canceled out when the groups are taken as a whole...»

Les estadístiques s'han de fer sobre cada lector que té préstec, o bé sobre cada llibre que es deixa en préstec? En aquelles Biblioteques, diu, on els diferents grups de sexe, ocupació i edat usin proporcionalment el préstec, es podrà usar el segon mètode amb avantatge.

Waples, Douglas : Community studies in reading. I. Reading in the Lower East Side. — The Library Quarterly, vol. III, January, 1933, pp. 1-20.

«... The colorful section of New York's Lower East Side which ten years ago was renowned for squalid tenements, occasional geniuses and social dynamite... today much of its intellectual energy has escaped... The eager groups of young radicals with whom Lincoln Steffens went to school in the back rooms of the wine shops are now older and less eager and less radical...»

p. 10. «... Occupation is the central fact in the lives of most Americans. Hence in comparing populations of any sort, it is convenient to compare the proportions engaged in different kinds of work. Occupations is perhaps the best single label, because it usually implies significant differences in schooling, intelligence, and economic status, and often also implies differences in cultural status and age...»

En el districte de Lower East Side, les diferències de sexe i ocupació afecten molt les demandes dels lectors : els homes llegeixen la mateixa proporció de ficció i no-ficció; les dones, en canvi, llegeixen més de quatre vegades més, ficció que no-ficció. Els efectes de les ocupacions apareixen també clarament en el nombre de llibres relacionats amb els presents problemes de ciències socials.

Wellard, James Howard : Book Selection. Its principles and practice. Cap. XI. The nature and purpose of the community survey. — London, 1937.

p. 94. «... The conventional book classification used in library circulation statistics, when carried over into a reader classification, tends to limit the data to the number of readers reading certain broad classes of books, and does not indicate who reads them. If the process is refined to include the persons reading particular books, undue and misleading emphasis may be placed on specified individuals. The emphasis is misleading because, it points to erroneous generalizations. The fact that six automobile mechanics have borrowed novels by Thomas Hardy over a certain period of time signifies nothing concerning automobile mechanics in general although the isolation of selected data can support almost any interpretations the commentator likes...»

Hi ha sempre un gran perill en els estudis que van de l'individu a la comunitat : el de les generalitzacions. ¿Què podem deduir raonablement del fet que dos mecànics, un fuster, dues mestresses de casa i quatre estudiants llegeixin *Brave New World*? No pas mai, que els mecànics, fusters, estudiants i mestresses de casa, com un grup, siguin lectors d'Aldous Huxley.

Ladewig, Paul : Politik der Bücherei. — Leipzig, Alfred Lorentz, 1934.

p. 351. «... La separació dels lectors en classes de professions, per ella sola, tampoc no prova massa. Caldria afegir-hi, encara, la indicació de com es reparteix la utilització de les distintes seccions de la Biblioteca en els diversos grups professionals... Però caldria tenir-hi en compte l'estadística de les professions de tota la població on viu la Biblioteca. En això arribaríem a l'infinit. Proves parcials serien suficients per a aquestes demostracions...»

MODELS DE CLASSIFICACIÓ DE LECTORS

Foster, J. H. : An approach... — The Library Quarterly, 1936.

p. 158. «... Professional.
Shopkeepers and salesmen.
Skilled trades.
Unskilled labor.
Stenographers and clerks.
Students.
Housewives.
Male readers...»

Els grups d'ocupacions, diu, només esporàdicament mostren més relació amb les diferents classes de matèries, que els de sexe, edat i educació.

Kelley, G. : Woodside... — New York, 1935.

p. 113. «... Teachers.
Other Professional.
Students.
Homekeepers.
Non professional.»

La classificació de les ocupacions, diu, és un problema molt difícil. Primer es va proposar guardar un simple contorn i agrupar les ocupacions sota tan poques categories principals com fos possible. Però, sovint, això no li va produir prous casos per a treballar-hi. I al final, les taules van quedar reduïdes a cinc grans categories.

Ridgway, H. A. : Reading habits... non-users... — The Library Quarterly, 1936.

p. 8. «... Teachers.
Other professions.
Homekeepers.
Other non-professions.
Unemployed... In this study, the term "unemployed" has been used to cover only the people who have retired or who are regularly dependent upon others...»

Quan es pregunta als entrevistats detalls sobre educació o anys d'escola, es mostren reticents i sovint fins hostils. Amb tot, en la majoria de casos, l'educació general es fa evident en el curs de la intervui.

Carnovsky, L. : Hinsdale, a suburb... — The Library Quarterly, 1935.

p. 87. Men. — Women. — Both. — Percentage.
«... Agriculture, fishing, forestry.
Manufacturing and mechanical industries.

Transportation and communication.
 Trade.
 Public service.
 Clerical occupations.
 Domestic and personal service.
 Students.
 Housewives.
 Miscellaneous and not given...»

Després d'establir el percentatge per ocupacions dels prestataris de la Biblioteca, fa una comparació entre aquest i el de la població d'adults.

Waples, D. : Reading in the... — The Library Quarterly, 1933.

p. 11. «Men :	Professional. Students. Clerks. Shopkeepers and Salesmen. Unskilled labor. Unknown.	Women :	Professional. Students. Clerks. Skilled trades. Unskilled (including home). Unknown...»

El sexe i ocupació no tenen res a veure amb la quantitat de llibres que demanen en préstec els llegidors d'aquesta biblioteca. Aquest estudi ens demostra la tendència de tots els prestataris a demanar la mateixa quantitat de llibres, sense diferències de sexe i ocupació. Això és molt més remarcable perquè la influència que tenen aquests dos factors en la selecció que fan els lectors de les seves lectures és molt gran.

Wellard, J. H. : Book Selection. Cap. XII. Methods... — London, 1937.

p. 142. «... Professional.
 Clerical.
 Skilled Labour.
 Unskilled.
 Unemployed.
 Housewives...»

Els factors rellevants d'un individu dins la comunitat són : sexe, edat, educació, ocupació i lloc de residència; aquests són, diu, els que han d'ésser remarcats.

Ladewig, Paul : Politik der Bücherei. — Leipzig, 1934.

p. 352. «... Si cal donar una estadística de professions dels lectors, es podria fer segons un senzill agrupament de les professions, i serien suficients els grups següents:

Agricultors.
 Industrials.
 Oficis.
 Treballadors.
 Comerciants.
 Funcionaris.
 Rendistes.
 Estudiants en general.

Biblioteques Populars de la Generalitat,

En la reunió del desembre del 1935 fou acordat usar, per a l'estadística de professions en les nostres Biblioteques Populars, la classificació següent:

Agricultors i treballadors del camp.
 Agulla.
 Comerciants.
 Empleats.
 Estudiants.
 Funcionaris.
 Industrials.
 Obrers d'indústries de la localitat, no especialitzats.
 Oficis.
 Professions liberals.
 Sense professió.
 Treballs domèstics.

Inclúen en el mateix formulari els homes i les dones. Se n'exclúen els infants, però no els adults que usaven llibres de la secció infantil.

En la reunió del 1937 van ésser indicats, com a base d'estudi, els grups següents:

A) Estudiants. Funcionaris i empleats. Obrers especialitzats. Obrers no especialitzats. Comerciants i industrials. Oficis. Professions liberals. Agulla. Treballs domèstics. Treballadors del camp.	B) Professionals. Industrials. Botiguers i comerciants. Obrers especialitzats. Obrers no especialitzats. Estenògrafs, mecanògrafs, escriptors. Estudiants. Treballs domèstics. Treballadors del camp.

El grup *A*, més semblant al del 1935, sembla ésser una mica massa extens; potser els grups «Agulla», «Obrers especialitzats» i «Oficis» podrien incloure's en un de sol, com queden en el grup *B*, encara que potser el mot «Oficis» seria més indicat que el d'«Obrers especialitzats». També sembla millor l'encapçalament «Funcionaris i empleats» que el d'«Estenògrafs, mecanògrafs i escriptors», per tal que el mot Funcionaris inclou categories com la d'alguns empleats de l'Estat i de grans companyies, que no semblen tan ben encaixats sota els del grup *B*.

Mentre durin les actuals circumstàncies, no s'hi podria afegir un grup que es titulés «Militars», «Soldats amb permís» o una cosa per l'estil?

També crec que seria millor separar l'estadística de les lectures d'homes, dones i adolescents. Potser seria molt difícil establir la línia divisòria d'aquest últim grup, però també seria molt útil, ja que constitueix una categoria a part. Per a la resolució de la difícil pregunta «Quan comencen i quan deixen d'ésser "adolescents"», es podrien fixar uns límits d'edat o bé es podria deixar al criteri de les bibliotecàries.

2. LA CLASSIFICACIÓ DE LLIBRES

Per a la classificació de llibres que no siguin novella, es pot emprar la classificació decimal, tenint en compte, però, les observacions que fa el Wellard.

Wellard, J. H.: *Book Selection*. Cap. XII. *Methods of Community survey*. — London, 1937.

p. 151. «... It is sometimes assumed by librarians that the classification schemes of the Library of Congress, British Museum, and Messrs. Dewey, Cutter and Brown, provide a list of subjects which readers could check for interest. As a matter of fact a formal classification scheme is rather a conspectus of knowledge than a list of subjects. The complexity, detail, and terminology are not at all suited to the discovery of interest. Therefore a less particularized and a less formalized list of "everyday" subjects in "everyday" language is preferable.»

Els qui fan estudis sobre què es llegeix, necessiten saber quines matèries i no quines branques de coneixements són més llegides. Per tant, si s'usa una classificació establerta, s'ha de procurar fer-la més flexible. Un bon criteri per a assolir-ho fóra fixar-se en els temes predominants en els periòdics i revistes d'actualitat.

LA CLASSIFICACIÓ DE NOVEL·LES

Foster, J. Howard: *An approach...* — *The Library Quarterly*, 1936.

p. 142. «... Attention was centered on covering the whole field of fiction and providing categories broad enough to accommodate not titles, as do the indexes, but authors, classed by their main subject tendencies...»

Considera la gran dificultat que hi ha en aplicar una escala de qualitat, en l'adopció d'autors com unitats, ja que tots els escriptors varien en qualitat, i pren el recurs d'agrupar l'escriptor, no segons el conjunt de la seva producció, sinó segons els títols més llegits pels lectors.

Carnovsky, L.: *Hinsdale, a suburb...* — *The Library Quarterly*, 1935.

p. 16. «... The classification of fiction according to literary quality is by no means a simple matter. The line from the worst book to the best book is composed of literary infinite gradations. No one would seriously question the superiority of Willa Cather to Temple Bailey, but to establish finer distinctions would involve endless disagreement...»

És ben difícil establir, diu, si un escriptor és millor que un altre. Afortunadament, en aquesta classificació no es necessita fer tals distincions més que d'una manera molt àmplia.

Waples, Douglas: *The relation of subject interests to actual reading*. — *The Library Quarterly*, January, 1932, pp. 42-70.

p. 68. «... It will be noted that of the 23 subjects of most interest to the men, 9 subjects are not read about to any considerable extent in either newspapers, magazines or books. As the following list of such subjects makes plain, they are all subjects upon which substantial reading might do much to improve the social adjustment and to widen the social perspective of the readers concerned, laws and legislation, international attitudes, preparedness, prices and costs of living, science and warfare, prevention and treatment of specific ills, personal qualities analyzed, travel and outdoor life, and successful marriage...»

Aquest estudi ha demostrat que les dones han llegit ben poc o gens sobre les matèries que prefereixen; aquestes matèries són: la pròxima guerra, preus i cost de la vida, llocs interessants dels Estats Units, gent interessant, comportament dels homes envers les dones, educació dels adults, ús i abús de la lectura, viatges i vida fora-portes, èxit en el matrimoni.

Haines, Helen E.: *Living with Books*. Cap. XXI. *Fiction Today*. Cap. XXII. *Aspects to fiction*. — New York, Columbia University Press, 1935.

p. 429. «... Other types strongly represented in current fiction include novels of art and music; professional and vocational novels, centering on business, the theater, sports, and almost every specific human interest and activity, novels of the sea; adventure novels, with their subdivision of "westerns" and their close integration with historical fiction; novels of crime and detection. In immense present day expansion; and what may be called "cocktail novels" of sophistication and sensual excitation. Types, indeed, may be multiplied at will; there is constant emergence of new patterns, constant application of new methods to old materials. And all these types take on many different forms (romantic, realistic, naturalistic, impressionistic, idealistic) as older or newer modes of expression prevail in the individual writer's work...»

Un magnífic ajut per a poder centrar el desenrotllament i característiques principals de la novel·la moderna, i els principis que ens ajudaran en la seva apreciació.

MODELS DE CLASSIFICACIÓ DE NOVEL·LES

Foster, J. H. : An approach... — The Library Quarterly, 1936.

p. 142. «... I. Plot. stories.

1. Detective and mystery... Van Dine, Sac Rohmer.
2. Adventure... Zane Grey, L. Nason.
3. Romance... Curwood, Wren.
- II. Love and happy-ending stories.
 4. Love stories... K. Norris, F. Barclay, B. Ruck.
 5. Cheerful stories... T. B. Aldrich, A. D. Miller.
- III. Humorous and satiric stories.
 6. Humorous... O. R. Cohen, Clemens.
 7. Satiric and sophisticated... A. France, M. Arlen.
- IV. Supernatural stories.
 8. Uncanny tales... E. Poe, B. Stoker.
 9. Fantasy... R. Nathan, C. Morley, J. Stephens, D. Garnett.
- V. Problem novels.
 10. Philosophical issues... D. C. Fisher, R. H. Benson.
 11. Political and economic issues... U. Sinclair, H. Fallada.
 12. Social issues... H. G. Wells, H. Gibbs.
- VI. Character and psychological studies.
 13. Character... Thackeray, S. Lewis.
 14. Family chronicles... Galsworthy, De la Roche.
 15. Psychological... V. Woolf, R. Lehmann.
- VII. Stories involving special groups or backgrounds.
 16. Groups... Rolvaag, Reymont, Bo Pearl Buck, La Farge, Terhunc, Salten.
 17. Setting... L. J. Miln, Stribling.
 18. Historical novels... H. Quick, T. Wilder.»

Dibuixa divuit classes de matèries, les quals apareixen constantment en tots els índexs, i tenen una importància paral·lela; després les agrupa sota set grans encapçalaments. Amb tot, després de comprovar els resultats de l'estudi, diu que se sent temptada de reemotllar una altra vegada la classificació de novel·les. Això representaria una gran despesa de temps i d'esforç, però almenys considera necessària la isolació d'un nou grup : «Lectures per a adolescents.»

Carnovsky, L. : Hinsdale, a suburb... — The Library Quarterly, 1935.

p. 16. «... Works of standard authors — Dickens, Hugo, Hardy, et al. Modern good — Cather, Buck, Sinclair Lewis, et al. Modern light — mystery and detective, western, and love stories.»

En aquesta classificació, diu, ens podem trobar, a vegades, en la indecisió d'encaixar un autor en un o altre grup, però això passa poques vegades, de manera que no pot afectar seriosament la proporció general de la distribució...

Wellard, J. H. : Book Selection. Cap. XIII. The Nature and definition of the «good» book.

- pp. 170. «... I. Detective : A. Christie, C. Doyle, E. Poe, E. Wallace...
 II. Adventure : Grey, Dumas, Defoe, Burroughs, Haggard...
 III. Romance : Curwood, Locke, Blackmore...
 IV. Love : Barclay, Dell, Ruck...
 V. Cheerful : Rice, Alcott, Priestley...
 VI. Humorous : Wodehouse, Clemens...
 VII. Satiric : Arlen, Macaulay, France...
 VIII. Character : Baum, Dickens, Thackeray...
 IX. Family : Kennedy, Walpole, Galsworthy...
 X. Psychological : Milne, Wharton, Joyce...
 XI. Philosophical : Gibbs, Morgan, Tolstoi...
 XII. Social : Sinclair, Wells, Fallada...
 XIII. Special Groups : Terhunc, Buck...
 XIV. Setting : Burke, Cather...
 XV. Historical : Page, Atherton, Scott...»

Divideix aquestes matèries en sis nivells de qualitat, i reparteix sota aquests, els escriptors llegits. Aquesta classificació és tant més útil quant més és únic el tema, qualitat i característiques de l'escriptor estudiat.

Aquesta divisió és la que fou proposada a la Reunió XVª de Bibliotecàries. Fóra convenient d'intentar aplicar aquesta o la de Foster, amb les modificacions del cas, a les novel·les més llegides a les nostres Biblioteques. La distribució d'autors s'hauria de fer de la manera que interpretés millor el gust del públic i d'acord amb les categories en les quals la majoria dels lectors els consideren inclosos.

COM PODRIEN ÉSSER AQUESTES CLASSIFICACIONS PER A PODER CONTESTAR:

«QUI LLEGEIX I QUÈ ES LLEGEIX EN TEMPS DE GUERRA»

(Aplicació per a un estudi dels lectors en el seu caràcter de ciutadans de la reraguarda)

The Public Library in the Depression. — The Library Quarterly, vol. II. January, 1932, pp. 321-343.

p. 341. «... So, also, in the case of social-science circulation. Most librarians testify to large increases in economics, sociology, political, sciency, and history. But what are we to conclude? That the muddle which politics has made of economics is driving men to John Stuart Mill and his peers for consolation, that the reading

is mostly in current history of the Charles A. Beard type, or that the readers are at last taking the crisis seriously enough to read forthright explanations of it in Stuart Chase Laidler, and the unfettered spokesmen of the left?...

Observacions casuals ens poden mostrar si es llegeix més sobre les diverses ocupacions, sobre ciències socials, o més novel·les d'actualitat. Però això no és prou perquè l'estudi pugui tenir veritable eficàcia, és necessari conèixer quines ocupacions són les més llegides i per quina proporció de la població sense feina o d'altres tipus de ciutadans.

Les dificultats econòmiques i les angoixes morals derivades de la guerra poden crear un tipus de lector no observat abans en les nostres Biblioteques (el refugiat, el fugitiu, etc.). Com cal tractar-lo? A Anglaterra, amb els sense feina, s'assajaren en l'estudi de diversos sistemes. (Vegeu *La crisi en les Biblioteques angleses*.) És un tema més a suggerir, i sobre el qual les bibliotecàries poden recollir observacions per a estudis posteriors.

Smith, Hilton, R. D. : English Libraries in the Depression. — The Library Association Record, December, 1934, vol. 1, 4.^a sèrie, pp. 435-440.

p. 438. «... One of the most tragic aspects of unemployment is the ingrowing loneliness of its victims. The mental strain of poverty, the dependence upon government relief, the impairment of skill, the frustration of ambition and initiative, all tend to drive the unemployed man into mental isolation...»

Generalment, els bibliotecaris anglesos creuen que és desastrós separar els sense feina fent una secció especial per a ells. Un dels aspectes més tràgics d'aquesta gent és el progrés de llur desmoralització. La pobresa, el pensar que no tenen sinó allò que el Govern els pot proporcionar i l'anul·lació de llurs iniciatives i ambicions, els deprimeix extraordinàriament.

Biblioteques Populars de la Generalitat.

Per a aquest estudi dels lectors, es podrien individualitzar certs temes, relacionables amb la situació d'esperit dels temps de la guerra. Les lectures sobre aquests temes només s'aurien de distribuir segons aquesta classificació, quan l'interès que despertessin s'expliqués per les circumstàncies actuals:

1. Lectures polítiques i socials.
2. Novel·les i llibres de distracció.
3. La guerra en l'ètica, tècnica, història.
4. Tècnica.
5. Filosofia i Religió.
6. Història.

Report de l'alumna Rosa RICART.
Abril 1938.

Nota. — D'aquest treball només és original la tria del material i la seva disposició, ja que fins en les notes en català he procurat, tant com m'ha estat possible, usar la mateixa terminologia de l'autor. — R. R.